

Súd: Okresný súd Rimavská Sobota
Spisová značka: 13C/2/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6917200212
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 02. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Koreňová
ECLI: ECLI:SK:OSRS:2018:6917200212.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Rimavská Sobota sudkyňou JUDr. Martinou Koreňovou v spore žalobkyne: Sociálna poisťovňa Bratislava, IČO: 30 807 484, so sídlom Bratislava, Ul. 29. augusta 8 a 10, IČO 30 807 484, adresa pre doručovanie: Sociálna poisťovňa, pobočka so sídlom Rimavská Sobota, Ul. K. Mikszátha č. 6 proti žalovaným 1/: O. S., D.. XX.XX.XXXX, N. O., X.. B. Č.. XX, št. občan SR, zast. JUDr. Milota Ferenčíková PhD., advokátka so sídlom Malý Čepčín č. 5, pracovisko Martin, Ul. Pavla Mudroňa č. 505/5 a žalovanému 2/: Komunálna poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, so sídlom Bratislava, Ul. Štefánikova č. 17, IČO 315 955 45, zast. Advokátska kancelária Miroslav Maďar, s.r.o. so sídlom Banská Bystrica, Ul. Robotnícka č. 6 o náhradu škody vo výške 18 307,32 Eur s prísl, takto

rozhodol:

I. Žalovaní 1/ a 2/ sú p o v i n n í zaplatiť žalobkyňi sumu vo výške 12 635,90 eur s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu plnenia povinnosť plniť druhého žalovaného a žalovaný 1/ sumu 5 671,42 Eur, všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Žalobu voči žalovanému 2/ v časti o zaplataenie sumy 5 671,42 Eur z a m i e t a.

III. Žalobkyňi nárok na náhradu trov konania voči žalovaným 1/ a 2/ n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

1/ Žalobkyňa sa žalobou doručenou súdu dňa 10.01.2017 domáhala po pripustení zmeny žaloby uznesením súdu zo dňa 14.09.2017 č. 13C/2/2017-106 voči žalovaným 1/ a 2/ náhrady škody vo výške 18 307,32 Eur s prísl. s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu plnenia povinnosť plniť druhého žalovaného. Žalobu odôvodnila tým, že žalovaný 1/ bol trestným rozkazom Vojenského obvodového súdu v Banskej Bystrici sp. zn.

3T/26/2006 zo dňa 28.07.2006 uznaný vinným z prečinu usmrtenia podľa ust. § 149 ods. 1,2 písm. a/ Tr. zák., pretože inému z nedbanlivosti spôsobil smrť závažnejším spôsobom konania. Uvedeného prečinu sa dopustil dňa 18.01.2006, kedy ako vodič viedol po štátnej ceste medzi obcami Bátka a Bakta osobné motorové vozidlo S. A. I.. Č.. F. XXX V. rýchlosťou v intervale 63,8 km/h až 70,53 km/h na zasneženej neposypanej, ale zjazdnej vozovke s vozidlom na pneumatikách nevhodných pre jazdu na snehu, neprispôsobil rýchlosť jazdy stavu vozovky, svojím schopnostiam ako aj poveternostným podmienkam a prešiel s vozidlom do protismeru v čase, kedy oproti prichádzalo vozidlo T. A. I..Č.. F. XXX V., ktoré riadil L.. Š. N., pričom došlo v ľavom jazdnom pruhu k čelnej zrážke s týmto vozidlom, v dôsledku čoho L.. Š. N. utrpel ťažké zranenia, traumatický šok a zlyhanie srdca, ktorým po prevoze do nemocnice podľahol. Žalobkyňa vyplatila pozostalým po neb. Š. N. - vdove M. N. vdovský dôchodok za obdobie od 18.01.2014 do 17.01.2015 vo výške 3 359,53 Eur a za obdobie od 18.01.2015 do 17.05.2016 vdovský dôchodok vo výške 4 537,83 Eur, sirotsky dôchodok pre dcéru Y. N. za obdobie od 18.01.2014 do 17.01.2015 vo výške 2 218,63 Eur a za obdobie od 18.01.2015 do 17.05.2016 sirotsky dôchodok vo výške 2 986,35 Eur, sirotsky dôchodok pre dcéru T. N. za obdobie od 18.01.2014 do 17.01.2015 vo výške 2 218,63 Eur a

za obdobie od 18.01.2015 do 17.05.2016 sirotsky dôchodok vo výške 2 986,35 Eur. Celkom žalobkyňa vyplatila na dôchodkových dávkach sumu vo výške 18 307,32 Eur. Žalobkyňa vyzvala žalovaného 1/ k náhrade škody vzniknutej výplatou dôchodkových dávok výzvou zo dňa 26.01.2015 č. 3/2015, výzvou zo dňa 24.05.2016 č. 26/2016. Žalovaný 1/ žalobkyni na tieto výzvy oznámil, že ich predložil na úhradu žalovanému 2/. Žalovaný 1/ a ani jeho poisťovateľ (žalovaný 2/) na tieto výzvy žalobkyne škodu neuhradili. Žalovaný 2/ žalobkyni telefonicky oznámil, že pozastavil likvidáciu poisťných udalostí - dopravných nehôd, ktoré sa stali pred 01.04.2007, pretože s účinnosťou od 01.04.2007 bol novelizovaný Zák .č. 381/2001 Z.z., (ďalej len Zákon o PZP), ktorým sa upravila zodpovednosť poisťovateľov tak, že poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil príslušným subjektom uplatnené, preukázané a vyplatené náklady zdravotnej starostlivosti, nemocenské dávky, dávky nemocenského zabezpečenia, úrazové dávky, dávky úrazového zabezpečenia, dôchodkové dávky, dávky výsluhového zabezpečenia a dôchodky starobného dôchodkového sporenia, ak poistený je povinný ich nahradiť týmto subjektom, pričom týmto subjektom je aj Sociálna poisťovňa, v dôsledku čoho sa povinnosť poisťovateľov nahradiť vyplatené nároky podľa Zákona o PZP vzťahuje len na poisťné udalosti vzniknuté po 31.03.2007. Žalobca uviedol, že žalovaný 2/ žalobkyni nahrádzal škody z uvedenej poisťnej udalosti od 18.01.2004 do 17.01.2014, teda aj škodu predpísanú po 01.04.2007. Žalobkyňa žalovaný nárok vo vzťahu k žalovanému 1/ subsumovala pod ust. § 238 ods. 1 Zák. č. 461/2003 Z.z., (ďalej Zákon o Sociálnej poisťovni), v zmysle ktorého má voči tretím osobám právo na náhradu škody, ktorá jej vznikla výplatou dávok, v dôsledku ich zavineného protiprávneho konania a vo vzťahu k žalovanému 2/ pod ust. § 4 ods. 2 písm. a/ a § 15 ods. 1 Zák. č. 381/2001 Z.z. v znení účinnom do 31.03.2007, v zmysle ktorých žalovaný 1/ ako poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené preukázané nároky na náhradu škody na zdraví a nákladov pri usmrtení, ako aj škody vzniknutej úhradou nákladov zdravotnej starostlivosti, dávok nemocenského poistenia a dávok dôchodkového poistenia, pričom náhradu škody uhradza poisťovateľ poškodenému a poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi a je povinný tento nárok preukázať.

2/ Súd vo veci rozhodol vydaním platobného rozkazu dňa 30.01.2017 č. 13C/2/2017-35, proti ktorému podal žalovaný 1/ v zákonnej lehote odpor. Odpor odôvodnil tým, že v čase poisťnej udalosti bol poistený titulom povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a to v Komunálnej poisťovni, a.s., v ktorej bola poisťná udalosť vedená pod č. XXXXXXXXXXXX, pričom poisťovňa aj plnenie žalobkyni poskytla za obdobie od 18.01.2006 do 17.01.2014 a následne prestala za neho plniť. Poukázal na ust. § 15 ods. 1 Zákona o PZP, v zmysle ktorého poškodený je oprávnený uplatniť si nárok na náhradu škody priamo voči poisťovateľovi s tým, že je povinný ho preukázať. Keďže žalobkyňa mala vedomosť o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla žalovaného 1/ a poisťovateľ do roku 01/2014 plnil priamo žalobkyni, je toho názoru, že pasívne legitimovaným subjektom v tomto spore je Komunálna poisťovňa, a.s.

3/ Žalobkyňa vo vyjadrení zo dňa 30.06.2017 k odporu žalovaného 1/ uviedla, že je tohto názoru, že označenie žalovaného 1/ za pasívne legitimovaný subjekt je v súlade s ust. § 238 ods. 1 Zákona o sociálnom poistení, v zmysle ktorého má voči tretím osobám právo na náhradu škody, ktorá jej vznikla výplatou dávok v dôsledku ich zavineného protiprávneho konania a na podporu tejto argumentácie poukázala na rozsudky Okresného súdu Dolný Kubín sp. zn. 4C/7/2016 zo dňa 12.09.2016 a Okresného súdu Revúca sp. zn. 3C/30/2016 zo dňa 06.06.2016.

4/ Žalovaný 1/ v podaní zo dňa 20.07.2017 k vyjadreniu žalobkyne, zotrval na svojej právnej argumentácii uvedenej v odpore a dodal, že vyzval Komunálnu poisťovňu, a.s. na vstup do tohto konania, avšak bezvýsledne.

5/ Podaním zo dňa 08.09.2017 žalobkyňa navrhla pripustiť do konania ako ďalšieho žalovaného a to Komunálnu poisťovňu, a.s. Vienna Insurance Group ako žalovaného 2/ s tým, že sa domáha náhrady škody vo výške uvedenej v žalobe voči žalovaným 1/ a 2/ s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsah plnenia povinnosť plniť druhého žalovaného.

6/ Súd uznesením zo dňa 14.09.2017 č. 13C/2/2017-106, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 22.09.2017 pripustil do konania ako žalovaného 2/ Komunálnu poisťovňu, a.s. Vienna Insurance Group a súčasne pripustil zmenu žaloby v znení: "Žalovaný 1/ a 2/ sú povinní zaplatiť žalobkyni náhradu škody vo výške 18

307,32 Eur s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsah plnenia povinnosť plniť druhého žalovaného.

7/ Následne súd doručil žalovanému 2/ žalobu s prílohami a procesným poučením na vyjadrenie. Žalovaný 2/ sa vyjadril dňa 09.10.2017. Vo vyjadrení k žalobe uviedol, že nárok uplatnený voči nemu je potrebné posúdiť podľa právnej úpravy účinnnej v čase, kedy došlo k dopravnej nehode, t.j. ku dňu 18.01.2006. Relevantnou právnou úpravou je potom tá, ktorá vyplýva zo znenia ust. § 4 ods. 2 písm. a/ Zákona o PZP účinného k 18.01.2006, z ktorej obsahu vyplýva, že v nej nebola obsiahnutá povinnosť žalovaného 2/ zaplatiť škodu žalobkyni, ktorá jej vznikla vyplatením dávok dôchodkového poistenia, pretože žalobkyňa nemala, ani nemá postavenie poškodeného v zmysle Zákona o PZP. Povinnosť žalovaného 2/ nahradiť z povinného zmluvného poistenia uplatnené a preukázané nároky na náhradu dávok dôchodkového poistenia bola zákonodarcom stanovená len vo vzťahu k poškodenému. Až následne novelou Zákona o PZP vykonanou Zák. č. 110/2007 Z.z. s účinnosťou od 01.04.2007 bola povinnosť žalovaného 2/ uhradiť tieto dávky upravená aj vo vzťahu k iným subjektom, medzi ktoré bezpochyby možno zaradiť aj žalobkyňu. Touto novelou zavedená povinnosť vo vzťahu k žalovanému 2/ sa ale vzťahovala len na zmluvné vzťahy vzniknuté po 01.04.2007, pretože retroaktivitu náš právny poriadok neumožňuje. Z dôvodu, že v čase

vzniku dopravnej nehody zákonná povinnosť žalovaného 2/ ako poisťovateľa plniť za poisteného (žalovaného 1/) nároky uplatnené žalobkyňou na náhradu vyplatených dávok z dôchodkového poistenia neexistovala, žalovaný 2/ namieta nedostatok svojej pasívnej vecnej legitímácie v tomto konaní. Na záver žalovaný 2/ vo vyjadrení uviedol, že pre prípad, ak sa konajúci súd nestotožní s jeho právnou argumentáciou z opatrnosti s poukazom na ust. §

15 ods. 2 Zákona o PZP v znení účinnom k 18.01.2006 vznáša námietku premlčania v časti žalobou uplatneného nároku predstavujúceho sumu 5 671,42 Eur, ktorá je súčtom vyplatených dávok dôchodkového poistenia pozostalým - vdove a sirotám po neb. L.. Š. N. za obdobie od januára 2014 do septembra 2014 vrátane.

8/ Vyjadrenie žalovaného 2/ bolo doručené žalobkyni dňa 16.10.2017. Žalobkyňa naň nereagovala.

9/ Na výzvu súdu zo dňa 08.01.2018 žalobkyňa v podaní zo dňa 16.01.2018 uviedla, že vdovský a sirotské dôchodky vyplácala počnúc ich priznaním t.j. od 18.01.2006 vždy v 10 - deň v mesiaci, pričom dátum vyplácania sa počas poberania dávky nemení. Ďalej uviedla, že výšku škody, ktorá jej vznikla výplatom dávok v dôsledku zavineného protiprávneho konania preukazuje potvrdením príslušnej organizačnej zložky o výške vyplatených dávok, ktoré listinné dôkazy boli súdu predložené spolu so žalobou. Na záver uviedla, že o tej skutočnosti, že žalovaný 1/ zodpovedá za vznik škody sa dozvedela z listu Vojenského obvodového súdu Banská Bystrica zo dňa 24.10.2006, ktorý jej bol doručený dňa 03.11.2006. Trestný rozkaz Vojenského obvodového súdu Banská Bystrica nadobudol právoplatnosť dňa 12.08.2006, žalobkyňa si však škodu v trestnom konaní neuplatnila, pretože dávky boli vyplácané mesačne a výška škody preto nemohla byť v trestnom konaní ustálená.

10/ Na pojednávanie dňa 06.02.2018 sa ustanovila žalobkyňa a zástupkyňa žalovaného 1/. Neustanovil sa zástupca žalovaného 2/, ktorý sa podaním doručeným súdu dňa 01.02.2018 ospravedlnil a súhlasil s pojednávaním v jeho neprítomnosti. Preto potom súd v súlade s ust. § 180 Zák.č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len C.s.p.) vec prejednal a rozhodol v neprítomnosti zástupcu žalovaného 2/.

11/ Súd vykonal dokazovanie prečítaním podstatného obsahu trestného rozkazu Vojenského obvodového súdu Banská Bystrica zo dňa 28.07.2006 č. 3T/26/2006-134, potvrdenia žalobkyne o vyplatených dávkach dôchodkového poistenia zo dňa 21.01.2015 a zo dňa 17.05.2016, rozpisov vyplatených dávok, výzvy žalobkyne č. 3/2015 s doručenkou podpísanou žalovaným 1/, upomienky na zaplatenie náhrady škody zo dňa 09.03.2015 a zo dňa 11.11.2016 s doručenkami podpísanými žalovaným 1/, upomienky č. 2 na zaplatenie náhrady škody zo dňa 09.07.2015 s doručenkou podpísanou žalovaným 1/, výzvy č. 26/2016 s doručenkou podpísanou žalovaným 1/, odstúpenia výzvy na zaplatenie náhrady škody, oznámenia žalobkyne zo dňa 09.03.2015 s doručenkou podpísanou žalovaným 1/, oznámení žalovaného 2/ o poistnom plnení poukazovanom žalobkyni zo dňa 23.04.2008, 05.03.2009, 07.05.2010, 10.02.2011, 23.03.2012, 08.04.2013 a 24.02.2014, oznámenia žalobkyne zo dňa 16.01.2018 vrátane listu Vojenského obvodového súdu Banská Bystrica doručenom žalobkyni dňa 03.11.2006.

12/ Trestným rozkazom Vojenského obvodového súdu Banská Bystrica zo dňa 28.07.2006 č. 3T/26/2006-134, právoplatným dňa 12.08.2006, bol žalovaný 1/ uznaný vinným z prečinu usmrtienia podľa ust. § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. zák., pretože dňa

18.01.2006, ako vodič v čase o 05.50 hod. viedol po štátnej ceste medzi obcami Bátka a Bakta, okr. Rimavská Sobota osobné motorové vozidlo S. A. I.. Č.. F. XXX V. rýchlosťou v intervale 63,8 km/h až 70,53 km/h na zasneženej neposypanej, ale zjazdnej vozovke, s vozidlom na pneumatikách nevhodných pre jazdu na snehu, neprispôbil rýchlosť jazdy stavu vozovky, svojím schopnostiam ako aj poveternostným podmienkam a prešiel s vozidlom do protismeru v čase, kedy oproti prichádzalo vozidlo T. A. I..Č.. F. XXX V.,

ktoré riadil L.. Š. N., pričom došlo v ľavom jazdnom pruhu k čelnej zrážke s týmto vozidlom, v dôsledku čoho L.. Š. N. utrpel ťažké zranenia, traumatický šok a zlyhanie srdca, ktorým po prevoze do nemocnice podľahol, čím žalovaný 1/ ako vodič motorového vozidla porušil dôležitú povinnosť uloženú mu podľa ust. § 3 ods. 2 písm. a/ a ust. § 15 ods. 1 Zák. č. 315/1996 Zb. o premávke na pozemných komunikáciách a inému z nedbanlivosti spôsobil smrť závažnejším spôsobom konania.

13/ Zo zhodných, resp. nerozporovaných tvrdení strán sporu vyplynulo, že osobné motorové vozidlo, ktorým bola spôsobená nehoda, bolo v čase dopravnej nehody poistené u žalovaného 2/ podľa Zákona o PZP. Zo strany žalobcu bola pozostalým po neb. L.. Š. N. v období od 18.01.2014 do 17.01.2015 a v období od 18.01.2015 do 17.05.2016 vyplatená suma 18 307,32 Eur (7 796,79 Eur + 10 510,53 Eur) titulom vdovského a sirotských dôchodkov, čo bolo preukázané rozpismi vyplatených dávok.

14/ Podľa § 427 ods. 1 Zák. č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len "OZ") Fyzické a právnické osoby vykonávajúce dopravu zodpovedajú za škodu vyvolanú osobitnou povahou tejto prevádzky.

15/ Podľa § 442 ods. 1 OZ, uhrádza sa skutočná škoda a to, čo poškodenému ušlo (ušlý zisk).

16/ Podľa § 788 ods. 1 OZ, poisťovňou sa poisťovateľ zaväzuje poskytnúť v dojednanom rozsahu plnenie, ak nastane náhodná udalosť v zmluve bližšie označená a fyzická alebo právnická osoba, ktorá s poisťiteľom poisťovňu uzavrela, je povinná platiť poisťné.

17/ Podľa 789 ods. 1 OZ, osobitný predpis môže ustanoviť fyzickej osobe alebo právnickej osobe povinnosť uzavrieť poisťovňu (povinné zmluvné poistenie).

18/ Podľa § 238 ods. 1 Zák. č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení (ďalej len "Zákon o sociálnom poistení") účinného ku dňu 18.01.2006 (dátum dopravnej nehody), Sociálna poisťovňa má právo voči tretím osobám na náhradu škody, ktorá jej vznikla výplatom dávok v dôsledku ich zavineného protiprávneho konania.

19/ Podľa § 238 ods. 3 Zákona o sociálnom poistení účinného ku dňu 18.01.2006 (dátum dopravnej nehody), právo sociálnej poisťovne voči tretím osobám na náhradu škody, ktorá vznikla Sociálnej poisťovni výplatom dávok v dôsledku ich zavineného protiprávneho konania, sa premlčí uplynutím troch rokov odo dňa, keď Sociálna poisťovňa zistila sumu vyplatených dávok a keď sa dozvedela o tom, kto za vznik škody zodpovedá, najneskôr však uplynutím desiatich rokov odo dňa výplaty dávok.

20/ Podľa § 4 ods. 1 Zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú motorovým vozidlom (ďalej len "Zákon o PZP") účinného do 31.03.2007,

poistenie zodpovednosti sa vzťahuje na každého, kto zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla uvedeného v poisťovnej zmluve.

21/ Podľa § 4 ods. 2 Zákona o PZP účinného do 31.3.2007, poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené preukázané nároky na náhradu a) škody na zdraví a nákladov pri usmrtení, ako aj škody vzniknutej úhradou nákladov zdravotnej starostlivosti, dávok nemocenského poistenia a dávok dôchodkového poistenia, b) škody vzniknutej poškodením, zničením,

odcudzením alebo stratou vecí, c) účelne vynaložených nákladov spojených s právnym zastúpením pri uplatňovaní nárokov podľa písmen a), b) a d), d) ušlého zisku.

22/ Podľa § 4 ods. 3 Zákona o PZP účinného do 31.3.2007, poistený má právo, aby poisťovateľ za neho poskytol poškodenému poistné plnenie v rozsahu podľa odseku 2, ak ku škodovej udalosti, pri ktorej táto škoda vznikla a za ktorú poistený zodpovedá, došlo v čase trvania poistenia zodpovednosti, ak tento zákon neustanovuje inak.

23/ Podľa § 4 ods. 2 Zákona o PZP účinného od 1.4.2007, poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené preukázané nároky na náhradu a) škody na zdraví a nákladov pri usmrtení, b) škody vzniknutej poškodením, zničením, odcudzením alebo stratou vecí, c) účelne vynaložených nákladov spojených s právnym zastúpením pri uplatňovaní nárokov podľa písmen a), b) a d), ak poisťovateľ nesplnil povinnosti uvedené v § 11 ods. 5 písm. a) alebo písm. b) alebo poisťovateľ neoprávnene odmietol poskytnúť poistné plnenie, alebo neoprávnene krátil poskytnuté poistné plnenie, d) ušlého zisku.

24/ Podľa § 4 ods. 3 Zákona o PZP účinného od 01.04.2007, poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil príslušným subjektom uplatnené, preukázané a vyplatené náklady zdravotnej starostlivosti, nemocenské dávky, dávky nemocenského zabezpečenia, úrazové dávky, dávky úrazového zabezpečenia, dôchodkové dávky, dávky výsluhového zabezpečenia a dôchodky starobného dôchodkového sporenia, ak poistený je povinný ich nahradiť týmto subjektom.

25/ Podľa § 4 ods. 4 Zákona o PZP účinného od 01.04.2007, poistený má právo, aby poisťovateľ za neho poskytol poškodenému poistné plnenie v rozsahu podľa odseku 2, ak ku škodovej udalosti, pri ktorej táto škoda vznikla a za ktorú poistený zodpovedá, došlo v čase trvania poistenia zodpovednosti, ak tento zákon neustanovuje inak.

26/ Podľa § 15 ods. 1 Zákona o PZP, náhradu škody uhrádza poisťovateľ poškodenému. Poškodený je oprávnený uplatniť nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi a je povinný tento nárok preukázať.

27/ Podľa § 15 ods. 2 zákona o PZP, na premlčanie nároku na náhradu škody proti poisťovateľovi platí rovnaká právna úprava ako na premlčanie nároku proti osobe, ktorá škodu spôsobila.

28/ Podľa § 186 ods. 2 C.s.p., súd vychádza zo zhodných tvrdení strán, ak neexistuje dôvodná pochybnosť o ich pravdivosti. Na zmeny v tvrdeniach o skutočnostiach, na ktorých sa strany dohodli, súd neprihliada.

29/ Podľa § 255 ods. 1 C.s.p., súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

30/ Podľa § 262 ods. 1 C.s.p., o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

31/ Vzhľadom na to, že len zo strany žalovaného 2/ bola v priebehu konania vznesená námietka premlčania, súd sa z dôvodu hospodárnosti konania zaoberal najprv touto námietkou

a posúdil ju podľa ust. § 238 ods. 3 Zákona o sociálnom poistení v znení účinnom k 18.01.2006 (dátum dopravnej nehody). Z uvedeného ustanovenia vyplýva, že právo žalobkyne - Sociálnej poisťovne voči tretím osobám na náhradu škody, ktorá jej vznikla výplatom dávok v dôsledku ich zavineného protiprávneho konania sa premlčí uplynutím 3 rokov odo dňa, kedy Sociálna poisťovňa zistila, sumu vyplatených dávok a keď sa dozvedela o tom, kto za vznik škody zodpovedá, najneskôr uplynutím 10 rokov odo dňa vyplatenia dávok. V danom prípade žalobkyňa dávno pred vyplatením prvej žalovanej dávky splatnej dňa 10.01.2014 vedela, kto zodpovedá za vznik škody (z listu Vojenského obvodového súdu Banská Bystrica doručeného žalobkyňi dňa 03.11.2006), teda že je to žalovaný 1/. Zo žaloby vyplýva, že žalobca vyplácal pozostalým po neb. L.. Š. N. vdovský a sirotské dôchodky aj v predchádzajúcom období a to od 18.01.2006. Vzhľadom na to, že žalovanému 2/, ktorý bol pribratý do konania až v priebehu konania, bola žaloba doručená až dňa 22.09.2017, sú vo vzťahu k nemu premlčané vyplatené dávky dôchodkového poistenia za obdobie od 01/2014 do 09/2014/ vrátane, keďže dávky boli splatné vždy do 10. dňa v mesiaci, celkom vo výške 5 671,42 eur (vyplatený vdovský dôchodok

pre M. N. v sume 2 443,58 Eur = 279,80 Eur x 8 mesiacov + 205,18 eur a vyplatené sirotské dôchodky pre Y. N. v sume 1 613,92 Eur = 184, 80 Eur x 8 mesiacov + 135,52 eur a T. N. v sume 1 613,92 Eur = 184,80 Eur x 8 mesiacov + 135,52 Eur). Preto potom súd žalobu voči žalovanému 2/ v časti o zaplatenie sumy 5 671,42 Eur, zamietol.

32/ Vzhľadom k dôvodne vznesenej námietke premlčania časti uplatneného nároku vo vzťahu k žalovanému 2/ a to vo výške 5 671,42 eur, zostal voči žalovaným 1/ a 2/ naďalej predmetom konania nárok na zaplatenie sumy 12 635,90 Eur (18 307,32 Eur - 5 671,42 eur) s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsah plnenia povinnosť plniť druhého žalovaného a voči žalovanému 1/ naďalej predmetom konania zostal nárok na zaplatenie celej žalovanej sumy 18 307,32 Eur.

33/ Súd má za to, že nárok žalobcu uplatnený voči žalovaným 1/ a 2/, ktorý naďalej zostal predmetom konania (po čiastočnom zamietnutí žaloby voči žalovanému 2/) je dôvodný a to z nasledovných dôvodov:

34/ Ako vyplynulo z vykonaného dokazovania a medzi stranami sporu to ani nebolo sporné, žalovaný 1/ ako vodič motorového vozidla zn. S. A., I..Č.. F. XXX V. zavinil dňa

18.01.2006 dopravnú nehodu, v dôsledku ktorej došlo k usmrteniu L. Š. N., ktorého pozostalým (manželke a dcéram) boli žalobkyňou priznané vdovský a sirotské dôchodky, ktorých priznanie súviselo so spomínanou dopravnou nehodou. V čase dopravnej nehody bolo motorové vozidlo žalovaného 1/ povinne zmluvne poistené u žalovaného 2/, čo žalovaný 2/ nepopieral. Je preukázané, že žalovaný 1/ bol za toto svoje protiprávne konanie právoplatne odsúdený trestným rozkazom Vojenského obvodového súdu Banská Bystrica a žalobkyňa za obdobie od 18.01.2014 do 17.01.2015 a od 18.01.2015 do 17.05.2016 vyplatila pozostalým celkovo sumu vo výške 18 307,32 Eur (7 796,79 Eur + 10 510,53 eur).

35/ Žalovaný 1/ v konaní namietal, že v čase dopravnej nehody bol u žalovaného 2/ poistený titulom poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Žalovaný 2/ aj z titulu poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla vzniknutú škodu z poistnej udalosti (dopravnej nehody zo dňa 18.01.2006) uhradil priamo žalobcovi za žalovaného 1/ a to v období od 18.01.2006 do 17.01.2014. V roku 2014 žalovaný 2/ prestal plniť za žalovaného 1/ a to bez uvedenia dôvodu. Vzhľadom na to, že žalobca mal vedomosť o povinnom zmluvnom poistení za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla žalovaného 1/ a žalovaný 2/ do roku 2014 plnil priamo žalobcovi, má žalovaný 1/ zato, že v tomto spore je pasívne legitimovaným subjektom žalovaný 2/.

36/ Žalovaný 2/ v konaní namietal nedostatok svojej pasívnej vecnej legitímácie, opierajúc sa o ustanovenie § 4 ods. 2 písm. a/ Zákona o PZP v znení účinnom do 31.03.2007, t. j. právnu úpravu účinnú v čase dopravnej nehody dňa 18.01.2006, ktoré ustanovenie umožňuje poisťovateľovi hradiť za poisteného nároky poškodenému a nie Sociálnej poisťovni. Uvedené bolo možné až od 01.04.2007, čo však vzhľadom na zákaz retroaktivity nebolo možné aplikovať na tento prípad.

37/ Súd sa s prezentovanou argumentáciou nedostatku pasívnej vecnej legitímácie žalovaného 1/ nestotožňuje, pretože zavineneho protiprávneho konania (dopravná nehoda, pri ktorej zomrel Š. N.) za dopustil žalovaný 1/, ktorý bol za toto konanie právoplatne odsúdený. Práve v dôsledku tohto protiprávneho konania žalovaného 1/ vznikla žalobcovi povinnosť vyplácania dávok - vdovského a sirotských dôchodkov pozostalým po neb. Š. N. a súčasne právo na uplatnenie si náhrady škody, ktorá jej vznikla výplatou týchto dávok voči žalovanému 1/ a to v zmysle § 238 ods. 1 Zákona o sociálnom poistení. Ide o špecifické právo, ktoré priznáva zákon Sociálnej poisťovni požadovať náhradu škody od tretích osôb v dôsledku ich zavineneho protiprávneho konania voči poberateľom dávky.

38/ Súd sa s prezentovanou argumentáciou nedostatku pasívnej vecnej legitímácie žalovaného 2/ taktiež nestotožňuje, pretože názor žalovaného 2/, že žalobkyňa je v pozícii poškodeného až od 01.04.2007 nemá oporu v právnej úprave ani v súdnej praxi. To, že výplatou dávok zo strany žalobkyne došlo na jej strane k vzniku škody potvrdzuje aj samotné znenie § 238 ods. 1 Zákona o sociálnom poistení. Zákon o sociálnom poistení totiž hovorí o tom, že Sociálnej poisťovni výplatou dávok vznikla škoda z čoho je potrebné vyvodit' i to, že výplatou týchto dávok sa stáva poškodenou. Podľa názoru súdu, nároky Sociálnej poisťovne - žalobkyne - na náhradu škody vzniknutej úhradou dávok dôchodkového poistenia bol poisťovateľ - žalovaný 2/ povinný uhradiť za poisteného - žalovaného 1/ - titulom povinného zmluvného poistenia. Uvedené vyplýva z ustanovenia § 4 ods. 2 písm. a/

Zákona o PZP v znení účinnom do 31.03.2007, kde však nie je Sociálna poisťovňa uvádzaná explicitne, avšak je subsumovaná pod pojem "poškodený". Je všeobecne známe, že dávky dôchodkového poistenia vypláca len Sociálna poisťovňa, ako subjekt na to oprávnený v zmysle Zákona o sociálnom poistení, preto iný výklad nie je možný. Skutočnosť, že Sociálna poisťovňa nie je v takejto situácii v pravom slova zmysle v pozícii poškodeného si uvedomil zákonodarca, preto bol schválený Zákon č. 110/2007 Z. z., účinný od 01.04.2007, ktorým došlo k precizovaniu vzájomných vzťahov medzi poisteným, poisťovateľom a Sociálnou poisťovňou a z ktorého dôvodovej správy vyplýva uvedenie si, že regresy zdravotných poisťovní a Sociálnej poisťovne nie sú voči poisťovňam škodami a teda nie je správne nazývať ich poškodeným, avšak nedostatky dovtedajšej právnej úpravy týkajúce sa pojmovej nedôslednosti nemôžu byť na ľarchu žalobkyne. Na základe Zákona č. 110/2007 Z. z. bolo novelizované okrem iných i ustanovenie § 4 ods. 2 písm. a/ Zákona o PZP, z ktorého ustanovenia bol vyňatý nárok okrem iných i Sociálnej poisťovne na náhradu uhradených dávok dôchodkového poistenia (na porovnanie: ustanovenie § 4 ods. 2 písm. a/ Zákona o PZP v znení účinnom do 31.03.2007 - "Poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené preukázané nároky na náhradu škody na zdraví a nákladov pri usmrtení, ako aj škody vzniknutej úhradou nákladov zdravotnej starostlivosti, dávok nemocenského poistenia a dávok dôchodkového poistenia.." a ustanovenie § 4 ods. 2 písm. a / Zákona o PZP v znení účinnom od 01.04.2007 - "Poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené preukázané nároky na náhradu škody na zdraví a nákladov pri usmrtení,") a zároveň bol vložený nový odsek 3, v zmysle ktorého už bolo jednoznačne upravené právo poisteného domáhať sa, aby poisťovateľ za neho nahradil príslušným subjektom (okrem iných i Sociálnej poisťovni) uplatnené, preukázané a vyplatené dôchodkové dávky, ak poistený je povinný ich nahradiť týmto subjektom (teda aj Sociálnej poisťovni).

39/ Z uvedeného teda vyplýva, že poistený v minulosti (a teda aj v čase vzniku škodovej udalosti, t.j. dňa 18.01.2006) mal a aj v súčasnosti má právo, aby poisťovateľ - žalovaný 2/ za neho nahradil žalobcovi uplatnené, preukázané a vyplatené dôchodkové dávky (v danom prípade vyplatený vdovský dôchodok a sirotské dôchodky).

40/ Keďže sa žalovaný 1/ dopustil zavineného protiprávneho konania (spôsobil dopravnú nehodu, pri ktorej došlo k usmrteniu L.. Š. N.), za čo bol právoplatne odsúdený v rámci trestného konania Vojenským obvodovým súdom Banská Bystrica, má v zmysle § 238 ods. 1 Zákona o sociálnom poistení žalobkyňa voči žalovanému 1/ právo na náhradu škody, ktorá jej vznikla výplatom dôchodkových dávok a preto, že ku škodovej udalosti došlo v čase trvania poistného vzťahu medzi žalovaným 1/ a žalovaným 2/ z povinného zmluvného poistenia, teda v čase trvania poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla (§ 4 ods. 3 Zákona o PZP v znení účinnom do 31.03.2007, resp. § 4 ods. 4 Zákona o PZP v znení účinnom od 01.04.2007), súd zaviazal žalovaných 1/ a 2/ k povinnosti zaplatiť žalobkyni sumu 12 635,90 Eur s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu plnenia povinnosť plniť druhého žalovaného a žalovaného 1/ k povinnosti zaplatiť žalobkyni aj sumu 5 671,42 Eur a to žalovaného 1/ podľa § 238 ods. 1 Zákona o sociálnom poistení a žalovaného 2/ podľa § 4 ods. 2 písm. a/ Zákona o PZP v znení účinnom do 31.03.2007.

41/ O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa ust. § 262 ods. 1 a ust. § 255 ods. 1 C.s.p., tak, že žalobkyni ako strane, ktorá mala v konaní voči žalovanému 1/ plný úspech a voči žalovanému 2/ čiastočný úspech, nárok na náhradu trov konania voči žalovaným 1/ a 2/ nepriznal, pretože jej v konaní žiadne trovy nevznikli a ani si nárok na náhradu trov konania neuplatnila.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa doručenia jeho písomného vyhotovenia na Okresnom súde Rimavská Sobota, písomne v troch vyhotoveniach.

Podľa § 127 Civilného sporového poriadku, ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
- b) kto ho robí,

- c) ktorej veci sa týka,
- d) čo sa ním sleduje a
- e) podpis. (ods. 1)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania.(ods. 2).

Podľa § 365 Civilného sporového poriadku, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. (ods. 1).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.(ods. 2)

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.(ods. 3)

Ak si žalovaní 1/ a 2/ dobrovoľne nespĺnia povinnosti uložené im týmto rozhodnutím, má žalobca možnosť domáhať sa svojich nárokov prostredníctvom exekúcie.